

Poradenstvo v chove oviec, je to možné?

MVDr. Zuzana Besson

+421 911267 167

Zuzana.besson@gmail.com

Poradenstvo v chovoch oviec

- Mastitídy
- Aborty
- +/- mortalita jahniat

V nasledujúcom roku ho treba načasovať na kľúčové obdobia:

- Pred pripúšťaním
- 6 týždňov pred kotením
- 2 týždne pred začiatkom kotenía
- Každé 2 – 3 týždne počas kotenía a začiatku laktácie
- Koniec júla – parazity

To je 5 – 7 návštev za rok, každá má cenu 1 dobrej ovce.

Je to veľa???

Aborty

- Kedy zasiahnuť?
- 3 aborty za 3 dni nezávisle od veľkosti stáda
- V priebehu 3 mesiacov:
 - Stádo do 250 ks: 4%abortovali (1 abortus na 25 ks)
 - Stádo nad 250 ks: od 10 abortu

Ako bojovať proti abortom

- Epizootologické opatrenia, hygiena...
- Vakcíny – účinné, ale samotné nepostačujú

Ako chrániť zdravé stádo

- Menežment chovu
 - Výživa
 - parazity
- Maštal
 - Dostatok priestoru
 - Miesto pri krmnom stole
 - Úzke prechody + pes...
- Kontrola pri nákupoch
- Mačky
- Vakcinácia
 - Systematická vakcinácia je veľmi drahá, ale v prípade známeho rizika je veľmi ekonomická

Ako chrániť postihnuté stádo

- Používať rukavice – zoonozy
- **Správny diagnostický postup**
- Prísna hygiena
- Izolovať tie čo abortovali, zlikvidovať placenty, v žiadnom prípade neskrmovať psom!!!!, nedať k adopcii chorým ovciam zdravé jahňatá, dezinfikovať pôrodné boxy
- Vakcinácia účinná len u zdravých, neúčinná u čerstvo nakazených
- Terapia???
- Informovať susedov

Požadované vyšetrenia

- 1. zásah
 - Q horúčka
 - Chlamydia
 - Toxoplazma
- 2. zásah
 - Border diseases
 - Salmonella
 - Listeria
 - Plesne - Aspergillus

Odber vzoriek

Minimálne počty	Abortovali pred menej ako 8 dňami	Viac ako 15 dní
Krv sérum brucella	5 ks	
Krv sérum ostatné	5ks	10 ks
Vaginálny výter na PCR	3ks	
Orgány abortovaného plodu – mozog na PCR	3ks	

Interpretácia výsledkov

Plateforme nationale d'épidémiologie en santé animale

- Q horúčka

Riziko - pravdepodobnosť	výsledok
Málo pravdepodobné	2 PCR < 10 000 a zároveň menej ako 5 seropozitívnych
možné	1 PCR + A zároveň menej ako 5 seropozitívnych
Vysoko pravdepodobné	2PCR + Alebo 1 PCR + a viac ako 5 seropozitívnych
Nevieme sa vyjadriť	iné

Interpretácia výsledkov

Plateforme nationale d'épidémiologie en santé animale

- chlamydia

riziko	
Veľmi málo pravdepodobné	PCR aj sero – 3PCR – bez serológie PCR – a viacero sero slabo + PCR – a 1 sero +++ 1 PCR+ a niekoľko sero slabo +
možné	1 PCR + 1 - 2 sero +++
Vysoko pravdepodobné	1 PCR + a viac ako 2 sero +++ 2 PCR +
Nevieme sa vyjadriť	Všetky iné situácie, napr. PCR – ale vysoká seropozitíva

Interpretácia výsledkov

Plateforme nationale d'épidémiosurveillance en santé animale

- Toxoplazma

riziko	výsledok
Veľmi málo pravdepodobné	PCR- a sero- PCR- a nikoľko slabo sero +
možné	PCR – a viac ako 50% sero +++ a slabá sérokonverzia
Vysoko pravdepodobné	PCR+ PCR – viac ako 40% sero++ a vysoká sérokonverzia
Nevieme sa vyjadriť	Všetky ostatné situácie

Na záver

- Mastitídy a aborty sú vždy veľmi frustrujúce
- Neexistuje nič, čo by ich zastavilo
- Nutná správna diagnostika a komunikácia

glykémia

- Nezávisle od fyziologického stavu
 - 2,5 – 3,4 mmol/L
 - 48 – 61 mg/dL
- Výnimka pri obahnení
 - 3,5 – 4,5 mmol/L
 - 63 – 81 mg/dL

β -hydroxybutyrát (BOH)

- Ovce v laktácii
 - < 0,7 mmol/L
- Zasušené ovce
 - < 0,4 mmol/L

Zhoršený kondičný stav

- Nutné porovnať kondičný stav s KD
 - Kvalitné seno a 300-500g jadra (15-17%NL) stačí aby ovca bola v dobrej kondícii až do okotenia, koze treba viac – aspoň 1 kg
 - Vždy porovnať chorú ovcu so zbytkom stáda
 - BCS sa určuje pohmatom – chrbát, zadok, sternum
 - <2,5 chudá – „pilka“ na chrbte, bez svalov
 - >3,5 tučná – nehmatné kosti panvy

Nutričné potreby oviec (lacaune)

	seno 1. kosba (kg)	jačmeň (kg)	sójový extr. šrot(kg)	minerál 5/25/7 (g)
4. mesiac gravidity	2	0,15	0,1	10
5. mesiac gravidity	2	0,25	0,2	10
15 dní pred bahnením	1,6	0,55	0,25	30 + MgCl ₂ 10
1.mesiac laktácie	1,8	0,8	0,45	30
2. mesiac laktácie	2	0,5	0,3	30
3. mesiac laktácie	2	0,5	0,2	30

Nutričné potreby oviec

- príjem sušiny
 - 1,3 – 1,9kg pred obahnením
 - do 2,5 kg po obahnení
- napájanie 3 – 3,5 l vody denne + produkcia mlieka
- Jadrové krmivo by malo obsahovať 1/3 obilnín, 1/3 bunkové steny (otruby, cukrovarské rez a 1/3 ky) bielkovinovej zložky do 50% krvi lacaune stačí do 500 g denne
- Minerály – zasušené 10g/kus (liz) v laktácii 30g/kus – liz často nestačí...

Nutričné potreby oviec

- Od 3 - 4. mesiaca po obahnení, ak ovce chodia na pašu, nepotrebujú prídavok jadra...
- U nás sa kotia v marci – 750 – 1000g jadra
- Koniec apríla/máj – idú na pašu – jadro klesá na 500g
- Jún/júl – bez jadra až do zasušenia (v dojárni do 100g denne, bez obilnín)

- Ďakujem Vám za pozornosť